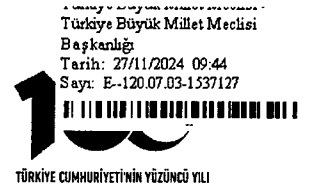

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/16548 GK 16
7/17315 GK 26
ACELE

Sayı : E-72079556-610-13788213

Konu : Soru Önergeleri (7/16548-7/17315)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 02.10.2024 tarihli ve 1503002 sayılı yazınız.
b) 16.10.2024 tarihli ve 1513275 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Elif ESEN tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/16548 ve 7/17315 Esas Numaralı yazılı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek:

1 - 7/16548 Cevap Metni (3 Sayfa)

2 - 7/17315 Cevap Metni (1 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 1C22DC0A-E15A-41A1-8C8C-4612E51A90CF

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aynur İLHAN ÇAK
Sosyal Çalışmacı
Telefon No: (312) 705 73 30

İstanbul Milletvekili Sayın **Elif ESEN**'e Ait 7/16548 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine
İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız tarafından çocuklarımızın ve gençlerimizin sağlıklı gelişimini temin etmek amacıyla; çocuklarımızın üstün yararı ilkesi doğrultusunda risklere karşı güçlü ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalar yürütülmektedir.

Bakanlığımızca her ilde Çocuklar Güvende Ekipleri oluşturulmuş ve ekipler aracılığıyla risk altındaki çocuklara yönelik tespit, yönlendirme ve izleme faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Çocuklar Güvende Ekipleri, farklı risk gruplarındaki çocukları korumaya yönelik tespit ve müdahale çalışmalarının yanı sıra izleme faaliyetlerini de yürütmektedir. Yapılan alan taramaları neticesinde çocuk ve ailenin uygun sosyal hizmet modeline veya destek ve yardımlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır.

Ekiplerce; eğitim çağında olup okula devam etmediği tespit edilen çocuklar eğitim-öğretim sistemine kazandırılmaktadır. Örgün eğitim çağını tamamlamış çocuklar mesleki eğitime yönlendirilmektedir. Korunma ihtiyacı olan çocukların tespit edilmesi durumunda bu çocuklar çocuk bakım kuruluşlarımızda koruma altına alınmaktadır. Ayrıca çocukların ailelerine yönelik psikososyal destek ve bilinçlendirme çalışmaları yürütülmektedir.

Hanelerde çocukların hayat standartlarını yükseltmek ve gelişimlerini desteklemek amacıyla önem verilen eğitim yardımları kapsamında aktarılan tutarlar sosyal yardım harcamalarımızın önemli bir bölümünü oluşturmaktadır.

Bakanlığımızca çocukların ihtiyaçlarının karşılanması, ailelerin güçlendirilmesi, geçici olarak yaşanan sosyal ve ekonomik güçlüğü önüne geçilmesi amacıyla Sosyal ve Ekonomik Destek (SED) Hizmeti verilmektedir. Bu kapsamda akademik, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlerle çocukların eğitimleri ile sosyal gelişimlerini desteklenmektedir.

Bununla birlikte hizmetten yararlanan ailelerden istihdama katılabilecek durumda olanların İŞKUR meslek edindirme kurslarına yönlendirilerek kendi hayatlarını sürdürebilecekleri iş ve meslek edindirilmelerine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

SED Hizmeti ile çocuklar için ekonomik destek sağlanması yanında alanda çalışan meslek elemanları tarafından ailenin ihtiyaç duyduğu konularda psikososyal müdahale de yapılmaktadır.

Ayrıca SED Hizmetinin etkinliğini artırmak, ailelerde çocuk ile ilgili farkındalık oluşturmak, çocuklara okul dışı zamanlarını kaliteli ve verimli kullanabilecekleri ortam ve imkânları sunmak amacıyla 2017 yılında başlatılan “*SED Hizmetinin Etkinliğinin Artırılması (Okul Destek) Projesi*” kapsamında SED Hizmetinden yararlanan çocuklar için akademik, sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler düzenlenmektedir. Bu doğrultuda 81 ilde SED hizmetinden yararlanan ortaokul ve lise çağında bulunan çocukların sosyal, kültürel, sportif ve akademik faaliyetlerden faydalandırılması sağlanmaktadır.

Proje ile çocukların boş zamanları, gelişimlerini destekleyecek şekilde yapılandırılmakta, boş vakitlerinde olumsuz ortamlardan/sosyal çevreden ve bunların barındırdığı risklerden korunmaları ve toplum kaynaklarına erişim konusunda fırsat eşitliği sağlanmaktadır.

Suçla sürüklenmesi sebebiyle bakım tedbiri kararı verilen çocuklarımıza korunma, bakım ve psiko sosyal destek hizmeti vermek üzere Çocuk Evleri Sitelerimiz ihtisaslaştırılmıştır.

İhtisas kuruluşlarında koruma ve bakım altında bulunan çocuklar ve aileleri psikososyal destek programına dâhil edilmektedir. Anka Çocuk Destek Programı ile çocukların bireysel

farklılıkları ve ihtiyaçları dikkate alınarak olumsuz yaşam deneyimlerinden kaynaklanan travmanın en aza indirilmesi, olumlu tutum ve davranış değişikliği oluşturulması hedeflenmektedir. Çok yönlü yaklaşım ve müdahaleyi amaçlayan Anka Çocuk destek Programı, Bireysel İhtiyaç ve Risk Değerlendirme Formu (BİRDEF), Destekleyici Ortam Bileşenleri, Grup Çalışmaları, Bireysel Danışmanlık, Aile Çalışmaları, Destekleyici Personel İçin Yaklaşım İlkeleri, Krize Müdahalede Kurumsal Yaklaşım bileşenlerinden oluşmaktadır.

Bireysel danışmanlık çalışmalarında; evden kaçma, kendine zarar verme davranışı, intihar, istismar mağduru, kriz yönetimi, krize müdahale ve travma modülleri uygulanmaktadır.

Grup çalışmaları ise kişisel gelişim, sağlıklı yaşam, duygusal düzenleme, kişilik gelişimi ve bağımlılık olmak üzere 5 bölüm ve 78 oturumdan oluşmaktadır. Her bir oturumun 45 dk sürmektedir. Kişilik gelişimi ve sağlıklı yaşam modülleri tüm çocuklara uygulanırken, suça sürüklenme, istismar mağduru olma, madde bağımlılığı, öfke kontrolü, dürtü bozukluğu vb. durumlara göre uygulanan modüller çocukların bireysel farklılıkları ve ihtiyaçları dikkate alınarak uygulanmaktadır.

Aile ile çalışmada öncelikle ailenin çocuğun güvenliğini tehlikeye atacak bir eylemde bulunma riski bulunup bulunmadığı değerlendirilmektedir. Çocuğun ailesi ile görüşme yapılmasına engel bir durum olmaması halinde ailenin de katılımı sağlanarak sözleşme yapılmaktadır. Rehabilitasyon süreci boyunca çocukla yürütülen çalışmaların yanı sıra çocukların ebeveynleri ya da bakım verenleri ile de mesleki görüşmeler ve yönlendirmeler yapılmaktadır. Program kapsamında; ailelere, çocuk aile ilişkisinin güçlendirilmesi, etkin ebeveynlik becerileri, suça sürüklenen, madde bağımlısı ve istismar mağduru çocuğa yaklaşım konularında bireysel danışmanlık yapılmaktadır.

2023 yılında yayınlanan “Türkiye Çocuk Hakları Strateji Belgesi ve Eylem Planı”nda çocukların risklerden korunmalarına yönelik toplumsal farkındalığı artırıcı faaliyetlerin yürütülmesi ve çocukların risklerle karşı karşıya gelmemesi ve onlara yönelik güvenli alanların oluşturulmasına ilişkin eylemlere yer verilmiştir. Eylem planında yer verilen faaliyetler kurumlar arası iş birliği ile yürütülmektedir.

Reşit oluncaya kadar korunma veya bakım tedbiri kararı altında Bakanlığımızın sunmuş olduğu kuruluş bakımı veya koruyucu aile hizmet modellerinden yararlanan çocuklarımız; 2828 sayılı Kanunun Ek-1 inci maddesine dayanılarak çıkarılan 3413 sayılı Kanun kapsamında kamu Kurum ve kuruluşlarında istihdam edilmektedir.

Kamu Kurum ve kuruluşlarında istihdam edilemeyen çocuklarımız özel sektörde çalışmaları halinde, işveren tarafından ödenmesi gereken primlerinin tamamının beş yıl süre ile Hazine tarafından karşılanmaktadır.

81 İl Müdürlüğümüz bünyesindeki Bakım Sonrası Rehberlik ve İzleme Birimlerince; reşit oluncaya kadar sosyal hizmet modellerinden yararlanan kişilerin korunma veya bakım tedbiri kararı sona erdikten sonra toplumsal hayata uyum sağlaması, toplum içinde desteklenmesi, istihdam sürecinde ve ihtiyaç duyduğu alanlarda rehberlik hizmeti alabilmesi amacıyla izleme ve destekleme faaliyetleri sunulmaktadır.

Bakım Sonrası Rehberlik ve İzleme Birimlerince; hak sahipliğine ilişkin süreçler, ekonomik sorunlar, barınma sorunları, tercih işlemleri, işe başlama süreçleri, işe yerleşme sonrasında yaşanan sorunlar, iş hayatında karşılaşılan sorunlar, diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ilişkin talepler/sorunlar vb. konularda destek talebinde bulunan kişilere rehberlik sunulmaktadır. Ayrıca birimler aracılığıyla; kişilerin sosyal ve ekonomik destek hizmeti,

konaklatılma desteği, çeyiz yardımı, özel sektör prim teşviki uygulaması hizmetlerinden faydalanmalarına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Bakanlığımıza bağlı olarak hizmet veren ocuk bakım kuruluşları, bakım altında bulunan ocuk sayıları, çocuğa yönelik diğer hizmetler ve yararlanan ocuk sayılarını içeren kurumsal istatistiklerimiz <https://aile.gov.tr/sghd/arge-raporlar/> adresinde ve Bakanlığımız sosyal medya hesaplarında yer almaktadır.